

EL VOT ÚTIL A PENES COMPENSA EL PSOE DE LES FUGUES CAP AL PP

Els populars han basat el seu creixement en el mig milió de votants que han pres directament als socialistes

SEBASTIÁN SERRANO

EL PERIÓDICO DE CATALUNYA, 11.03.08

José Luis Rodríguez Zapatero ha perdut vots en el seu enfrontament directe amb Mariano Rajoy, però ha estat capaç de compensar aquest revés amb sufragis d'electors que el 2004 es van inclinar per altres partits, bàsicament els d'esquerres però també els nacionalistes moderats.

Els electors que en les eleccions del 2004 van donar el seu vot al PP i diumenge van optar pel PSOE han estat uns 300.000, segons un càlcul que s'ha efectuat a partir de les dades recollides en les enquestes efectuades per GESOP per a aquest diari al llarg de tota la campanya. Però els electors del PSOE del 2004 que s'han passat al PP s'han situat al voltant dels 800.000, cosa que dóna un saldo a favor de Rajoy de mig milió de vots, una xifra superior a la del creixement que ha experimentat el partit conservador.

El partit socialista ha compensat aquestes pèrdues amb les seves crides al vot útil contra Rajoy, que han atret sobretot els votants d'esquerra, però també han tingut efecte entre els nacionalistes moderats. Encara que en aquest cas, les xifres són més difícils de precisar perquè durant les últimes hores es va produir una acceleració de la caiguda d'IU-ICV i ERC, es pot estimar que més de 300.000 electors que diumenge van

elegir la papereta socialista procedia d'aquests dos grups d'esquerra o dels nacionalistes moderats. Entre aquests últims, el PNB es va veure bastant més afectat que CiU.

Aquestes transferències de vot d'electorats nacionalistes són les que han produït les pujades espectaculars dels partits socialistes de Catalunya i del País Basc. Una cosa similar s'ha produït a l'Aragó, on l'absorció ha estat d'antics votants de la Chunta Aragonesista. En certa mesura, el mateix fenomen s'ha repetit a les Canàries a costa de Coalició Canària. En totes aquestes comunitats, més les Balears, els socialistes han crescut quatre punts o més, cosa que contrasta amb el punt de creixement que han experimentat en tot el conjunt d'Espanya.

Si s'exceptua Galícia, on el creixement del PSOE ha estat molt menor, en totes les comunitats amb presència de partits nacionalistes, els socialistes han tingut els seus millors resultats. Aquest augment de vots i el consegüent retrocés dels grups nacionalistes és la causa de l'augment del bipartidisme que s'ha produït en aquestes eleccions. Mai fins ara el nombre de diputats de grups diferents dels dos majoritaris havia baixat dels 30.

El bon comportament del PSOE en aquesta Espanya perifèrica contrasta amb els mals resultats a les comunitats bipartidistes. On els socialistes s'han enfrontat cara a cara amb els populars sense ningú més enmig, Rajoy n'ha sortit més ben parat. I això ha estat així fins i tot a Andalusia, on el PP segueix sense guanyar però on ha aconseguit un creixement de gairebé cinc punts, mentre que els seus oponents han tingut un lleuger descens i han perdut dos diputats. És significatiu que ministres del pes de Magdalena Álvarez i Alfredo Pérez Rubalcaba no hagin aconseguit

mantenir el nombre de diputats que els seus antecessors havien aconseguit el 2004 a Màlaga i Cadis.

ZONES BIPOLARS A excepció de la citada Andalusia, Extremadura i Astúries, l'Espanya bipartidista és territori del PP. En les dues Castelles, Cantàbria, Rioja, País Valencià i Múrcia va tornar a guanyar Rajoy, igual que a Navarra i Madrid, on hi ha una pluralitat més gran.

D'entre les comunitats on el PP repeteix com a vencedor en destaquen tres: Madrid, el País Valencià i Múrcia. No només hi ha revalidat la victòria sinó que a més ha tingut creixements superiors als quatre punts. Literalment ha aixafat els socialistes en circumscripcions on aquests presentaven primeres figures: Rodríguez Zapatero mateix (Madrid), la vicepresidenta Fernández de la Vega (València), els ministres Fernández Bermejo (Múrcia) i Bernat Soria (Alacant).

Aquest comportament tan dispar entre unes àrees i les altres és bastant nou. El més habitual en unes eleccions legislatives és que els grans partits pugin o baixin de manera bastant uniforme, amb petites variacions locals. En aquesta ocasió, no obstant, les variacions de tots dos són bastant erràtiques. Comença a produir-se el fenomen que es voti amb criteris de comunitat encara que els comicis siguin generals. I el més significatiu és que això es dona en territoris on predominen el PSOE i els nacionalistes, però també en regions del PP.